

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАМ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАТЕСІ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 128 (1181).

ВІСНОК, 30. ЖОВТНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, OCTOBER 30th, 1928.

№ 128 (1181). VOL. X.

СТРАЙК ПОЛЬСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ЛОДЗІ ЗАКІНЧИВСЯ.

Не можна було продовжити страйку через вичерпання юнійних фондів. — Текстильні робітники виборили 5 проц. підвишки платні.

ВАРШАВА, 23. жовтня. — Генеральний страйк у Лодзі, який загрожував Польщі кризою, закінчився вчора. Після трох тижнів завзятої боротьби текстильні робітники повернули до праці. Те саме зробили й інші робітники, що вийшли були на страйк в симпатії до текстильників.

Дальше ведення страйку стало неможливе через вичерпання юнійних фондів, які йшли на допомогу страйкуючим робітникам. Страйкері та їхні родини вже голодували.

Генеральний страйк був відкликаний федерацією професійних союзів, яка, однак, за-

лишила вільну руку текстильним робітникам. Та самі вони не були в силі продовжити боротьбу й також закінчили страйк.

Страйковий комітет погодився на 5 проц. підвишки платні для текстильних робітників і після того страйк закінчено. Таким чином страйк можна назвати частинною побідою робітників.

Положення страйкерів було дуже тяжке, що фабриканти згодні були на домагання юній, щоб виплатити робітникам платню за два тижні наперед, що врятує їх і їхні родини від голоду.

РАД. СОЮЗ ВІДКИНУВ ДОМАГАННЯ НАФТОВИХ КОМПАНІЙ.

МОСКВА, 23. жовтня. — Тарс повідомляє, що переговори між радянським урядом та англійськими й американськими нафтовими фірмами про створення одного спільного нафтового синдикату не привели до ніякого результату, бо радянський уряд категорично відмовився виконати вимогу нафтових компаній.

Під час переговорів у вересні англійські й американські фірми домагалися, щоб радянський уряд відрахував 5 проц. від уторгованих за нафту

грошей. З цих відрахувань мав утворитися фонд, з якого малося би виплачувати відшкодування бушим власникам нафтових підприємств у Радянським Союзі.

Сповнення такого домагання було би порушенням основного принципу соціалізації приватних підприємств і, зовсім природно, радянський уряд категорично відкинув це пропозицію. Через те власне і не прийшло до порозуміння з англійськими та американськими нафтовими компаніями.

АМЕРИКА ВКАЗУЄ НА ЗНАЧІННЯ РАДЯНСЬКОЇ НАФТИ.

ВАШІНГТОН, 23. жовтня. — Експерти федерального уряду по продукції і збуту нафти не є здивовані, що С.Р.С.Р. знову відмовився компенсувати буших власників нафтових теренів в формі 5 проц. знижки на ціну нафти, продаваний за кордоном, чого домагалися англійські й американські нафтові компанії.

Експерти вказують, що радянська нафтова ресурси майже невичерпані і що це є лише справою часу і поступеного розроблення їх, заки радянська нафта зможе домінувати в європейській ринку. Нафта з радянських теренів є танша, ніж американська чи англійська.

У відомі радянського уряду платити щонебудь бушим власникам нафтових підприємств у бушій Росії добувається не тільки потвердження революційного принципу, але й стремління примусити інші держави серйозно числитися з радянським урядом.

Цей уряд знає, що нафтові ресурси Радянського Союзу є першорядним політичним козиром в його руках і що раніше чи пізніше великі держави будуть змушені прийти до згоди з Радянським Союзом. Тоді радянський уряд може собі спокійно зачекати і не йти на поступки закордонним нафтовим компаніям.

КОМУНІСТИЧНУ ЛІСТУ НЕДОПУЩЕНО НА БАЛОТ В НЕБРАСЦІ.

ЛІНКОЛН, Небраска, 24-го жовтня. — Суддя найвищого суду Гуд рішив, що кандидати Робітничої (Комуністичної) Партії в стейті Небраска не можуть бути на виборчій балоті. Він зігнував усі минулі постанови й рішив проти комуністів на кожній тоці. Це рішення має на меті проголосити комуністичну партію незаконною в стейті Небраска.

ВІЛМІНГТОН, Делавер. — В'яц. З. Фостер, комуністичний кандидат на президента Злучених Держав, був тут арештований на вічу, коли про-

мовляв до 500 робітників, що прибули на віче наперекір з гори заповідженю терорів поліції. На другий день рано Фостера випущено з в'язниці. Поліція загрозила Фостерові, що він не вийде ціло, якщо знову прибуде сюди говорити. Фостер заявив, що буде ще раз промовляти у Вілмінгтоні. Місцева влада особливо відгрозилася комуністам за пропалування рівності білих з чорними.

Товариші! Відповідайте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ЯК ПОЛЬЩА ПЕРЕВОДИЛА МАНЕВРИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

МОСКВА. — Недавно відбувалися маневри польського війська в Тернопільському й Станіславському воеводствах на Західній Україні.

— Ці маневри, пишуть "Известия", заслуговують на увагу. Маневри, що супроводжувалися знущаннями польської воєводи з мирної людности західно-українських земель — блискучий малюнок до "українофільських" виступів Юзефських і наочний приклад "панської національної політики".

У місяцях, де відбувалися маневри, польське військо нищило хліб у селян, забирало сіно, дрібні тварини. З жінок змушували. Українців називали "кабанами" та іншими лайливими словами.

Іде сотня уланів українським селом, командант — ротмістр навчав:

"Увага, ми вступили у ворожу країну. Із-за кожного закутка хати українського кабана чекає вас смерть від гайдамацької руки. Тут живе гай-

дамацьке кодро, яке на польській землі їсть польський хліб, говорить по татарському, а вашу ойчизну ненавидить. Через це стережіться. Не дайте сіна — вбий його. Вийде після 9-ої години ввечерю на вулиці — вбий його".

Скоро приходило військо під час маневрів, на місяцях замирало всяке культурне життя. Збори, театральні вистави не відбувалися, бо не було дозволу повітового старости, що пояснював своє відношення словами: "В нас тепер маневри, я не беру на себе жадної відповідальности за безпеку життя громадян".

Батьки, матері й діти благословили час, коли кінчилися польські маневри словами:

"Хвала богам, чума вже покинула наше село".

— Чи не були маневри в Західній Україні, закінчують "Известия", репетицією тактики польських мілітаристів у тій "незалежній польсько-галицькій Україні", про яку голосно мріють Юзефські?

РІЖНІ ВІСТІ

БЕЗРОБІТТЯ В КАНАДІ ЩО-РАЗ ЗРОСТАЄ.

ОТТАВА, 26. жовтня. — Число робітників, зайнятих у канадській індустрії, далі зменшилося з початком жовтня. Доміняльні статистичне бюро отримало звіти від 6,627 підприємств, які вказують, що з початком жовтня у них працювало 998,851 робітників, а в попередній місяці було зайнятих 1,003,601 робітників. Найбільше зменшення було в будівельній індустрії.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ РЕФОРМ В АФГАНІСТАНІ.

Звідомлення з Лондону кажуть, що в багатьох місцевостях Афганістану консервативні елементи виявляють опозицію супроти реформи, запроваджуваних у країні після повертуту шаха Емануїла, який подорожував недавно по Європі. Афганістанське військо було вислане до міста Газі, населення якого виступило проти реформи уряду і здавало повстання.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ВОЙЦЕХОВСЬКОГО.

ВАРШАВА. — Закінчилося слідство в справі білого емігранта Войцеховського, що вчинив замах на торгпреда С.Р.С.Р. у Варшаві т. Лізарєва.

Справу Войцеховського слухатимуть у варшавському окружному суді на початку листопада. До суду викликано 20 свідків.

Обвинувачуе Войцеховського представник польської прокуратури Бороський. Бороський його голова Ліги боротьби з більшовизмом адвокат Недзельський.

З ПРОЦЕСУ КОМУНІСТІВ У КЛЯВЗЕНБУРГУ.

ВІДЕНЬ. — На процесі комуністів у Клявзєнбургу (Румунія) далі допитують свідків. Делегація унітарних профспілок звернулася до прем'єра Братіану з вимогою негайно припинити процес і звільнити всіх обвинувачених.

ЗАСУД ШЕ ОДНОГО ГРЕФТА-РА В НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК, 23. жовтня. — Фридрих Сілі, буший інженер дільниці Квінс, обвинувачений минулого тижня з Морисом Конолі за хабарництво, зістав засуджений на рік в'язниці і на закладення карн в сумі \$500.

Але Сілі тюрми й не бачив і мабути не побачить її. Адвокати зараз вибрали його на поруки за зложенням \$5,000 і подали апеляцію проти засуду.

Подібно як і Конолі, Сілі визнано винним в "конспірації" в зв'язку з будовою каналізації. Ця "конспірація" коштувала громадян дільниці Квінс мільйони доларів, розкрадених шайкою, на чолі якої стояли обидва засуджені.

С.Р.С.Р. НАЗНАЧИВ ДЕЛЕГАТИВ НА КОНГРЕС.

МОСКВА, 24. жовтня. — Радянський уряд назначив Кричману головою радянської делегації на міжнародний статистичний конгрес у Женеві, скликаний з рамени Ліги Націй, а Двоїляцького та Сміт-Фальснера членами делегації.

МОСКВА, 24. жовтня. — На 15. жовтня "Совкіно" випустило фільму "Пошукування за залогом "Італія". Фільма є опера на матеріялі, зібранім радянськими ледоколами "Красін" і "Малигін".

БАНДИТ ОБРАБУВАВ БАНК У ВІННІПЕГУ.

Три минути до третьої години по полудні минулої п'ятниці увійшов бандіт до філії Рояль Бенку на розі вулиць Портедж і Карлтон у Вінніпегу і показав касієрові картку, на якій було написано: "Ти є на критий. Передай їх сюди". Касієр саме рахував гроші і побачивши револьвер, виставлений злід плаща, передав бандітові 5,000 доларів. Коли бандіт виходив, касієр хотів за ним стріляти, але нічого з того не вишло, бо в револьвері були інші кулі і він не вистріляв. Бандіт вийшов з банку і по нім слід загинув.

У ФРАНЦІІ АРЕШТОВАНО 1,200 КОМУНІСТІВ.

ВІНСЕН, Франція, 26. жовтня. — Тут арештовано вчора не менше як 1,200 комуністів і затримано тимчасово в карсарних вісєнської твердині, щоб вони не влаштували маніфестації на похороні 19 робітників, що загинули тут під час завалення будинку минулого тижня.

ФАШІСТ УБИВ ІТАЛІЙСЬКОГО РОБІТНИКА.

ДІТРОИТ, Міч. — Під час паради в день Колумба, в якій взяли участь італійські організації, фашіст Сильвестер, що ніс фашістський прапор у поході, стріляв до робітників, коли вони протестували проти фашізму. Від кулі фашіста вправ убитий Тоні Бара, а другий робітник був тяжко ранений. Поліція, замість потягнути фашістів до відповідальности, підготувала змову проти невинних робітників.

НАЙВИЩИЙ СУД ВІДКИНУВ ПЕТИЦІЮ КАРОЛЯ.

БУДАПЕШТ, 27. жовтня. — Угорський найвищий суд відкинув петицію графа Михайла Кароля, який домагався переслухання обвинувачень, на підставі яких його на завжди прогнано з Угорщини. Кароль був президентом короткоіснуючої угорської буржуазної республіки. Все його майно було скафісоване державою. Найвищий суд, відкидаючи петицію Кароля, заявив, що його засуд був справедливий.

ПРОЦЕС ЗІЗ ЯПОНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ТОКИО, Японія. — Дня 18-го листопада розпочнеться тут процес 313 комуністів. Японський уряд обвинувачує їх у державній зраді за акцію проти наїзду на Китай і вбивства китайського народу. Процес буде тревати чотири місяці.

КОМУНІСТИ ВИБРАЛИ ТРОХ ПОСЛІВ У РИДІ.

Вислід парламентарних виборів у Латвії вказує, що комуністи здобули три місця в Ридзі, а соціалісти втратили три. Німці затримали три. Вислід з провінції ще невідомий, однак сподіються, що не буде великої зміни в порівнянні з положенням 3 роки тому.

ОПУБЛІКОВАНО КОРЕСПОН- ДЕНЦІЮ ПРО УГОДУ.

ЛОНДОН, 23. жовтня. — Тут опубліковано "білу книжку", в якій подано кореспонденцію відносно морського договору, заключеного між Францією та Англією.

Кореспонденція виявляє лише порозуміння між обома країнами в морських справах. Франція дістала вільну руку вдержувати найбільшу сухопутну армію в Європі за уступки Англії в її морських зброях. Перепиши й угоди щодо тихоокеанської і середземної політики, а також щодо воєнних боргів і німецьких репарацій, не опубліковано, хоч відомо, що між Англією а Францією існує порозуміння в тих справах.

ВТОПИЛОСЯ СЕМЕРО ДІТЕЛ.

ОСЛЬО, Швеція, 26. жовтня. — Делепа з Нарвіку каже, що на озері Баянген завалився лід під лижарями і втопилося семеро дітей. Глядачі успішно врятували троє лижарів.

П'ЯТЬ РОБІТНИКІВ ЗГИНУЛО В ЕКСПЛОЗІІ В КАМІНОЛОМІ.

Недалеко папірні в Торолд, Онт., обсунулася частина Великдського каналу і двоє робітників є убитих а п'ятьох тяжко покалічених.

МОТРЕАЛ, 26. жовтня. — Тут отримано відомість, що в каміноломі на острові Монтреал вибух передчасно динаміт і розрвав п'ятьох робітників на кусинки. Про причину експлозії не можна довідатися, бо лише цих 5 робітників було при праці. Вікна в домах дві миль навколо повігали, а малі доми в околиці були знищені.

ТРІ-РІВЕРС, Квебек, 26-го жовтня. — Делепа з Руан каже, що в майні Норада наступила експлозівія, під час котрої тяжко покалічено трох робітників. На однім з них завялася одежа і він був найгірше попечений. Робітниками кинуло 50 стій від міся, де вони працювали.

СТ. КЕТЕРІНС, Онт., 22-го жовтня. — Недалеко папірні в Торолд, Онт., обсунулася ча-

стина Великдського каналу й засипала групу робітників, що вкладали тимчасову треку для трамваю на дні нового лажиского каналу. Три робітники встали втічі з малими ушкодженнями, а сімох земля привала.

Інші робітники поспішили на допомогу засипаним і почали їх відкопувати. Шістьох засипаних врятувано живими, а один був убитий. Його тіло було пошматоване, бо ним кинуло до домп-кари. Всі врятувані були тяжко покалічені і їх забрано до шпиталю.

Найгірше був покалічений Майк Корсо з Торолд, якому лікарями кинуло 50 стій від міся, де вони працювали.

Так що жертвою катастрофи є двоє убитих і п'ятьох тяжко покалічених.

КИТАЙСЬКИЙ І ЯПОНСЬКИЙ УРЯДИ ЗАКЛЮЧИЛИ ДОГОВІР.

ШАНГАЙ, Китай, 26. жовтня. — Новоутворений китайський націоналістичний уряд у Нанкін оголосив, що погодив важні спірні питання з Японією. В урядовім оповіщенні сказано, що конференції між С. Т. Вангом, китайським міністром закордонних справ, а С. Ядою, японським генеральним консулом у Шангаю, закінчилися заключенням угоди, яка буде предложена обома урядам до ратифікації.

Одною з головних точок угоди є план ревізії існуючих договорів між Китаєм а Японією. Крім сформування нових договорів, угода з Японією

включає полагодження спорів, що загрожують зрівню взаємовідносин між обома країнами.

"Інциденти" в Цінані, Ганкові й Нанкіні, в яких багато людей втратило життя, будуть полагожені. Полагодження нанкінського інциденту буде тій самій підставі, що й полагоження зі Злученими Державами.

Японія годиться також відтягнути своє військо з провінції Шанту, але під умовою, що Китай гарантує "безпеку" японських кораблів, себто японських капіталістів і їхніх маєтків, у тій провінції.

В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ ЗГИНУЛО ВІД 60 ДО 70 ЛЮДЕЙ.

ЛОНДОН, 27. жовтня. — Навісвідо до Лондону депеші кажуть, що число убитих під час залізничної катастрофи коло румунського місточка Рецца вносіть між 60 а 70, або майже два рази тільки, що офіційно оповіщено з Букарешту.

П'ятьдесят осіб було ранених. Катастрофа наступила вчора, коли експресовий потяг, що гнав 60 миль на годину до Парижа, не звернув на свіч і вдарив на другий експрес.

Виглядає, що найбільше убитих і ранених було серед жовнів, які їхали в потягу до

Будапешту. Між убитими є новоназначений румунський військовий аташе в Парижі.

Катастрофа, яку приписують зіпсованому свічові, є одною з найгірших в останніх роках.

ЗАЛІЗНИЧІ КАТАСТРОФИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІІ.

ЛОНДОН, 26. жовтня. — У Великій Британії було до цього часу в 1928 році 25 залізничних катастроф, у яких 68 осіб було убитих і 348 ранених. Це число є дуже велике в порівнянні з минулими роками.

ЗАГОВІР ПРОТИ КОРОЛЯ ЮГОСЛАВІІ.

ЛОНДОН, 25. жовтня. — Делепа з Відня повідомляють, що в Білгороді викрито заговор на життя югославського короля Александра. Заговор мав бути викритий поліцією, коли вона розслідувала не давнє убивство македонського провідника Христовича. Поліція каже, що знайшла папір, на яким були вписані деталі пляну, як убити короля. Папір мав бути зашитий у підшивці сурдута Христовича.

Газета "Дейлі Експрес", яка отримала це повідомлення, каже далі, що мали бути вбиті король Александер і ряд провідників хорватської селянської партії. Вину за убивство звалоєно-б лівіше на Сербів і це наклонило-б Хорватів повстати проти югославського уряду.

Кажуть, що цей заговор був лише засобом відкрити дорогу для успішного македонського повстання.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЗАТЯГАЮТЬ ВОЄННІ СІТИ.

Сьогоднішні часи нагадують нам дні світової воєнної хуртовини. Тоді, в 1914—1918 роках, виступили збройно проти себе два імперіалістські табори, об'єднали доволі себе певні державні політичні одиниці, так, що ціла Європа у світовій війні виглядала на один воєнний табір.

Такий самий воєнний табір ми маємо і зараз. Ріжниця хіба в тому, що замість малих європейських держав стають проти себе великі простором політичні континенти. Змагання в об'єднуванні держав охопило великі політичні одиниці, не обмежуючись на самій Європі. Цей процес об'єднування перекинувся сьогодні не тільки на Європу, але він захопив Азію, Евразію й Америку.

В 1914 році, саме тоді, як об'єднуючий процес був на окінченні, спанільність поодиноких держав ріжними пактами, договорами була так міцна, що вистарило одного революційного вистрелу на Балкані, а вже ціла Європа спалахнула воєнною пожежою.

І сьогодні пояси політичних кордонів доволі світа є так щупко затягнуті, що найменше недорозуміння, конфлікт, повторення 1914 рік вибуху війни і то не лише на європейському континенті, а на цілому земському глобі. Це-ж стали проти себе велитні світу: Бритійська імперія, Франція зі своїми меншими посестрами, Італія, Чехо-Словаччини, Польщі, Румунії, а там на недалекому Сході Японія — всі вони проти Радянського Союзу, зокрема ж Бритійська імперія, Франція, Японія проти Америки й Австралії, а разом з Америкою проти робітничо-селянської країни С.Р.С.Р.

Таким чином цілий світ розподіляється зараз на такі політичні табори суперників: англо — американські, англо — радянські. В обох цих таборах імперіалістських напасників відіграє найголовнішу роль Англія. Англія старіється ріжними політичними замиреннями зблизкувати цілу Європу й Азію проти Радянського Союзу в Європі й Азії та проти свого другого суперника — Америки.

Між Англією й Америкою ведеться зараз тиха боротьба за зверхність, за перемогу над світом. Америка, покориствовавши 4-річною війною європейських держав, охопила вже тоді мало що не всі ринки світу. І коли воєнна пожежа з 1914 до 1918 року довела воюючих суперників на європейському континенті до крайнього зuboження, то Америка за той час здобула найбільшу маеткову силу, повипорожнювала європейські банки зі запасів золота, даючи їм в заміну знаряддя воєнного морду. І саме Англія та Франція у свого воєнного союзника-Америку являються сьогодні найбільшими довідниками. Ота задокженість Англії дає зараз зверхність Америці по всьому світу. Знов Англія намагається за всяку ціну зберігти своє довоєне становище, хоче відібрати назад втрачені ринки й задержати на далі свої впливи на міжнародно політику.

Ніхто-ж інший, як саме англійські капіталісти змобілізували всі контрреволюційні сили в Китаї й кинули їх на здавлення визвольного революційного руху працюючих та їхньої червоної китайської армії. Вони вислали раз-у-раз своїх наємників, китайських генералів, які по групах китайських працюючих й їхніх червоноармійців промоуovali шлях англійським капіталістам на китайські ринки.

Та заки Англія встигла захопити китайські ринки, вже Америка випередила її. Визнавши новий нанкінський уряд, зринулися торговельні концесії на підставі умов зі старим урядом, Америка перша склала новий митний торговельний договір з нанкінським урядом. Таким чином Америка захопила китайські ринки, прогнавши свого суперника-Англію. За отой саме договір Америки з Китаєм, без будь-якої згоди європейських держав, люте й Японія, яка, майже без митної оплати, чимало свого товару кидала на ринки Китаю.

Щоб підмитися на Америці, Англія шакує свого ринкового противника з іншого боку. Вона виготовила франко-бритійський миттарний пакт, скерований проти Радянського Союзу, а в потребі й проти Америки. Знов Америка — у відповідь на той фінансовий пакт своїх довідників — виступила на міжнародно політичну арену з так званним "мировим" пактом Келого. І одночасно: Англія й Франція підписували свій, англо-французький воєнний договір потайки, поза кулісами дипломатії, а прилюдно й торжественно в Парижі підписували отой мирний пакт Келого, з певними застереженнями.

Та знаючи безвартісність Келогового пакту, Англія з Францією провадять далі свою політику воєнних пактів. Вони знають, що пакт Келого скорше чи пізніше пірветься, а залишуться в силі єдино пакти воєнні, союзницькі. І тому, змиркувавши, що не в силі зараз задолвати Німеччину, бо ще не на часі звернути Німеччину окуповану Райнську провінцію, Англія з Францією перекинулася зі своєю об'єднуючою політикою на Балкан. За підписанням англо-французького воєнного пакту, складено зараз франко-італійський пакт, в якому й кажеться: цілий Балкан має бути об'єднаний під протекторатом Англії, Франції й Італії. За отаким об'єднанням Італія дістає великі концесії на Сході, мандат в Сирії, вплив в полудневі Арабії й Абіссинії. В тому-ж французько-італійському пакті фашистська Італія зобов'язалася приступити й собі до англо-французького договору. Це на полудні Європи. На далекій півночі намагається Англія скласти таку угоду зі Швецією й Норвегією. Та вже наперед сказати треба, що така угода буде наскоро теж зроблена. Коли-ж до цих всіх пактів війни додамо ще воєнні пакти Франції, Польщі, Румунії, Чехо-Словаччини й прочих, матимемо земський глобус-світ, який зараз спирається виключно на воєнних пактах, договорах, союзках.

А всі ті договори, пакти, союзи імперіалістських держав є вимірні проти батьківщини пролетарів світу, проти С.Р.С.Р. І завданням працюючих є знищити ці навутичні сіті капіталу й піти війною проти імперіалістських зазіхань.

СВЯТКУЙТЕ ОДИНАЦЯТИ РОКОВИНИ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Семого листопада минає одинадцять літ з того часу, як працюючі буйшої царської держави повалили владу Керенського й встановили владу радянську, робітничо-селянську. Одинадцять літ велика країна, одна шеста земної кулі, керує сама собою без панів-поміщиків і капіталістів-визискувачів. До тої країни рік-річно відбуваються подорожі робітничих делегацій з цілого світа, у ній відбуваються всі великі конгреси міжнародних революційних сил — вона горить червоним смолоскопом для всіх пригноблених і поневолених, освітлюючи їм шлях до визволення з капіталістичного гнету.

Одинадцять раз організовані працюючі цілого світа святкуватимуть день перемоги пролетарської революції. Хоч не всюди однаково і, може, не всюди в один день, однак святкуватимуть. Святкуватимуть цей день і свідоміші організовані робітники й фермери в Канаді — святкуватимуть не по-можному склавши руки, але побільшеною діяльністю на організаційно-освітньому фронті.

Семого листопада цього року припадає в середу — будній день. А що всікі робітничі свята у нас обходяться масовими зібраннями чи концерт-митінгами, то такий день, як серeda — не буде вдачний просто з причини, що кожний робітник в такий день зайнятий працею. Тому порадним буде святкувати одинадцять роковини Жовтневої революції в неділю, 11 листопада. Користь з цього буде ще й та, що на той день всі місцевості отримають спеціально присвячені Жовтневій революції числа робітничих газет.

Українські робітники й фермери, святкуючи одинадцять роковини Жовтневої революції, повинні пам'ятати в той день про свою українську робітничо-фармерську пресу, популяризувати її в той день, збирати для неї передплату й пресовий фонд і цим поширити її серед тих, які ще її не читають. Про пресу в той день треба пам'ятати, бо побідний хід самої Жовтневої революції тісно зв'язаний з боевим пролетарським друкованим словом, бо вся визвольна боротьба працюючих йде в парі з розвитком робітничої революційної преси.

Святкуйте одинадцять роковини Жовтневої революції й поширюйте в той день свою робітничо-фармерську пресу, допомагаючи їй морально й матеріально.

В ШЕСТИ РОКОВИНИ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Минулої неділі святкували ми шість роковин великої дитини — Робітничого Запомогового Товариства. Дитина воно це, бо йому шойно минуло шість літ. І велика воно дитина, бо за шість літ зросло до поверхні тисяч членів, до великого маетку, бо за цих шість літ виплатило воно \$83,000.00 за погони й посмертного, набуло велике майно — дві фарми й дві прекрасні палати на приют, та бо ще й каса його така, що запомага своїм хорим чи покарлічим членам забезпечена.

Як бачимо — молода, але міцна дитина. 101 відділів має вона по цілій Канаді й майже всі вони минулої неділі обходили шість роковин існування Робітничого Запомогового Товариства, хоч не всі вони існували шість літ. Шість літ існує тільки перший відділ РЗТ — вінніпегський. Цей відділ заснований 30. вересня 1922 року, а інші відділи засновувалися пізніше. Є такі відділи, що може існують лише шість місяців, але й вони обходили шість роковин тої організації, складовою частиною якої стали вони лише шість місяців тому назад.

Не знаємо ми як і з яким успіхом обходили робітничі шість роковин РЗТ в інших місцевостях, зате знаємо, як обходило воно у Вінніпегу. В неділю, 28. жовтня в годині 2.30 пополудні відбулося в Укр. Роб. Домі масове віче-концерт. Дует оркестра заграла кілька гарних творів, потім показано фільму з оглядин приюту-сіротинця, а потім відбувся митінг. А закінчився митінг вступленням до РЗТ 36 нових членів і членкинь. Число, як на Вінніпег, не дуже то велике, але не в тому суть. Суть в тому, які підсумки шістьмісячної праці зроблено на цьому митінгу.

За шість літ існування Р.З.Т. зроблено велику роботу і владну роботу, що і писаними словами не передає. Про цю роботу свідчать численні подяки від тих, що її отримали, їхні подяки на сторінках нашої преси до тих, що не є членами РЗТ. І про це ми розповідати не будемо. Є ще інша справа, про яку нам треба поговорити. У нас є дві українські робітничо-фармерські масові організації: ТУРФДім і РЗТ. Перша освітня, а друга запомогова. Дві організації, як дві рідні сестри. Як би ми не мали освітньої, то не мали-б і запомогової. Але й запо-

може також навчатися допризвинки (ті, що мають йти до війська) та перемінники. Якщо особи, що народилися 1909 та 1910 років, а також допризвинки й перемінники будуть ухилилися від навчання, то їх штрафуватиметься або й віддаватиметься до суду.

Навчати протягом чотирьох років п'ять мільйонів неписьмених можна лише тоді, коли робота буде так організована, що не витратиться дурно ні одного дня, ні одної години, щоб кожного року навчати як-найбільше неписьмених.

Так говорить про освіту в радянській країні. За 4 роки не сміє бути ані одного неграмотного. Від жовтня 1929 року пінчуть обов'язково вчити читати й писати всіх громадян від 14 до 35 літ віку. А тих, що вродилися в 1909 і 1910 роках, тобто молодців, що мають по 18 — 20 літ і не захочуть вчитися, будуть штрафувати, або ставити перед суд.

Будь письменник! Царизм залишив нам своє прокляте цаліство — темноту й її треба знищити — каже радянська влада. Ми такого не втємо. Але ми можемо взяти приклад і також сказати: Геть темноту, неписьменність і невідомість!

Мусій.

ВІД ШИБЕНИЦІ -- ДО ТРОНУ.

25-го серпня цього року Албанія стала королівством.

Але спочатку кілька слів про цю країну. Це досить невеличкий кляпоть гористої землі, що з одного боку (північного) межує з Югославією (власне — колишнім чорногорським королівством), на півдні — з Грецією, а на сході з Македонією, поділенню після світової війни між Болгарією й Грецією.

З західного боку албанські береги полюще Адриатичне море. По той бік моря — Італія, де диктатором є відомий провідник фашизму Муссоліні.

Отож за думкою і за бажанням Муссоліні маленька Албанія і має тепер короля. Взагалі світова буржуазія, хапаючись за владу де тільки їй вдається, старіється насадити своїх наймитів, слухняних й князівців та королів. Італійська-ж буржуазія давно вже зазіхає на Албанію. По-перше в цій країні є що визискувати (чималі природні багатства в надрах гір, які невідпущати добувати і обробляти малокультурній країні), потім — Італії дуже легко провезити з Албанії морем всякі багатства; італійська буржуазія позичає Албанії гроші на будівництво залізничні з глибин країни до моря. Нарешті, Італія має гарний бар'єр від Югославії — найсильнішою територією на Балканських державах, з якою ще недавно були гострі сварки в Італії. А не треба забувати, що за плечима Югославії стоять французькі й англійські капіталісти, що повкладали чимало капіталів у ріжні югославські підприємства. Отож Італії треба було на чім не стане встановити якийсь певний державний лад в Албанії, бо досі влада в Албанії що дварі роки переходила з рук у руки ріжних авантюриків, на зразок наших недавніх "батьків-отаманів". Років два то-

му владу в Албанії захопив один з отаких отаманів — Ахмед Зогу. Він зібрав навколо себе ватагу своїх родичів, найвше сотні три головорізів і піду добувати владу.

Вдається — добре, не вдається — потрабує — і це добре. Вдалося. Вигнав свого попередника, що так саме захопив владу, як і Ахмед-Зогу.

Правда, попередній правитель показував себе, немов він прихильник бідного селянства, а Ахмед Зогу отверто заявив, що в країні повинні бути хазяями тільки беки (князьки-помічки). За це Зогу підтримали поміщики грошима і він став повним владарем країни, поки що некоронованим. Правив, катував, вшав, мовляв, — викоринював революцію. Ще недавно по закордонних газетах з'явився фотографічний знімок, що якраз показує, якою стежкою йшов Зогу до трону королівського: це шибениці в столиці Албанії — Тирани. Цими шибеницями густо обсадив Зогу свою країну, "уквітчуючи" свою путь до трону королівського. І він вислужився перед світовою буржуазією. Зогу показав, що він може бути королем, якого треба світовим хижакам. Вони й почепили на його голову албанську корону.

Дорого буде коштувати албанським пастухам та хліборобам ця корона: нафта з албанських гір золотом потече в кишені чужоземних банкірів, а кров албанських селян смокатимуть свої п'явки-помішки і князьки-беки.

Але албанці вміють держати зброю в руках і незар вони нею обороняли свою волю і від турецьких пашів, і від власних владарів. Дістанеться ще й Ахмедові Зогу і його прибічникам-князькам.

О. К.

Можливо, що якраз з тих "народних" газет викриє і то "канадського Жида", який колись в "У.Г." розпадався за "позичку" для галицького уряду. Можливо, що й цей "канадський Жид" вилізе котромусь редакторів "народних" газет, боком, або ротом.

"К.Ф." якось припавково вилізало ротом також й про те, що "У.Г." є донощиком. Можливо, що "У.Г." каже, що всі воїни разом доносили.

Буде це багато про що писати робітничим газетам "Кан. Українець" не потребує цим журитися.

Драпака.

НОВА ХВИЛЯ ТЕРОРУ НА БУКОВИНІ.

В останньому часі надходять з ріжних сіл північної Буковини відомості, що жандармерія переслідує в немилосерний спосіб селян, які належать до української соціал-демократичної партії або її співучасників. Двірки мають тайні директиви, після яких вони всім запідозрілим в приналежності до партії виставляють документи, в яких зазначається, що даний селянин займається політикою. Через отакі документи селяни не можуть виходити з села, бо жандарми, перед котрим треба все легітимуватися, знищують ся над ними.

В селі Козмин, пов. Чернівці, мала соціал-демократична організація свої загальні збори, на яких вибрано нову управу. Жандармерія арештувала всіх членів нової управи й побила їх в нелюдський спосіб. Головою організації Петра Одобряя жандарми побили так сильно, що лікарі сумніваються, щоб він прийшов до здоров'я. Жандарми ходять по селу й грозять селянам, що всіх так побють, як будуть займатися політикою, — себ-то, як будуть співучувати з робітничим рухом.

В селі Козмин, пов. Чернівці, мала соціал-демократична організація свої загальні збори, на яких вибрано нову управу. Жандармерія арештувала всіх членів нової управи й побила їх в нелюдський спосіб. Головою організації Петра Одобряя жандарми побили так сильно, що лікарі сумніваються, щоб він прийшов до здоров'я. Жандарми ходять по селу й грозять селянам, що всіх так побють, як будуть займатися політикою, — себ-то, як будуть співучувати з робітничим рухом.

"СНЕП ШАТС".

ВЖЕ ВИЛАЗИТЬ І БОКОМ І РОТОМ.

Писав якось недавно "Канадський Українець" про що наша газета, "У.Р.В.", буде писати, як в Радянському Союзі впадуть більшовики (влада працюючих). Поки що того, "падання" ще навіть не видно. Десь там в Румунії петлюрівці вже стягали її, але шнур урвався, і всі хляпнули. Значить, що наші "Вісти" ще будуть мати довгі, довгі роки про що писати та друкувати й можуть сміло купувати нову друкарську машину.

Але коло "народних" газет вже таки погано. Писали протягом одинадцять років, що більшовики "протягом тижня", а "протягом року, то таки напевно впадуть". А більшовикам ані гадки. А от, як бачи-

мо, то оті "народні" газети падають. Всі ті, що колись одним спільним фронтом наслаляли (і зараз також лають) сьогодні провадять боротьбу самі між собою. Давні тайни петлюрівщини видають і боком і ротом. Все, що колись писали "Вісти" про петлюрівщину, нині самі петлюрівці потвержують.

Десь там колись п. Ю. Стечишин сказав, що канадські самостійники є того погляду, що всякий дарунок мусить вилізи боком". У відповідь на це редакторів "К.Ф." (недавнього петлюрівця) вилізало ротом ось що:

"Це є дуже гарний погляд і дай Боже, щоб він найскорше перейшов в дійсність. Бо тоді прим. 50 тисяч доларів, подарованих Румунією петлюрівцям в Парижі, вилізи-б їм боком. Також петлюрівським "мій-

ЗАМОВЛЯЙТЕ

І ШЕ В ЛИСТОПАДІ НА ПРЕСУ ГРАЙТЕ

найновішу дуже цікаву й повчачоу п'есу на три дії Ф. Лопатинського

НОЗАН ГОЛОТА.

Шойно вийшла з друку накладом Роб.-Фарм. Видавничого Товариства й поступила в продажю ця ниде неграна ше на американській землі п'еса.

Ціна одного примірника 25 ц. 10 примірників за \$1.50.

Замовляйте зразу 10 примірників і заощаджуєте час на переписування ролів.

Замовлення засилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

НАГІНКА НА УКР. РОБІТНИЧУ ПРЕСУ.

Українська робітничая й селянська преса в Західній Україні переходить тяжкі часи. Майже кожне її число займає старосту, покликуючися на президентський розпорядок з 1927 року. А шойно відтак появляється другий наклад, получений з великими матеріальними витратами, з великими білими плямами.

За що конфіскує польська адміністрація робітничу пресу відно от хоч-би з 64 числа "Сельроба". Його заняло львівське староство за нотатку про події в Ходорові, про що писала вся преса в Польщі, за статтю "Буря на освітній ниві", в якій говорилось про те, "що поліцтво, усія пани та підпани повихалися до Провансу і "працюють". Роблять церковні чи помічні средства до поширення своїх особистих впливів, що означає побільшення "доходів" і тому "усе свідоме селянство й робітництво мусить в освітній роботі взяти участь, мусить ту роботу взяти в свої руки".

В статті "Освіта українських послан", в якій говорить про всіякі комедії-пароди, що то їх устроюють поли українським послан по селах, сконфісковано ось яке місце: "Як вам не встид селяни брати участь в таких комедіях, як вам не встид, що поли блахмидять нас разом з своїми послані в тім часі, коли свідоме селянство разом з робітництвом стоїть на фронті боротьби проти тих же українських послан і поліц, які є прихвостними панів, буржуазії, капіталістів. Селяни-

спонденті районних земських статистиків, в яких вони пишуть про злидні та про настрій селян. Тут і судові справи — вирокі над учасниками аграрного руху, які набули на Чернігівщині величозного розміру, справа про захоплення селянами с. Локістого до громадських рук економії, справа про так звану "Виховістську трагедію", криваву розправу куркулів над революційними елементами села, що з виключною силою виображене в останніх сторінках "Фата Моргана". Всі ці матеріали Коцюбинський пильно вивчав і це дало таку глибоку переконливість та життєву правдивість його творам.

Дуже повно репрезентовано на виставі листування Коцюбинського з найвидатнішими сучасними йому письменниками та громадськими діячами. Є листи Івана Франка, Лесі Українки, Винниченка, Олеси Грушевського, Гринченка, Самійленка. Є також листи і російських письменників — Горького, Короленка та инш. Листи Горького характеризують виключно приязні взаємини, які були поміж ним та Коцюбинським.

Академія Наук СРСР в своєму листі до Чернігівського держмузею з нагоди відкриття вистави писала: "Михайло Коцюбинський належить до найталановитіших письменників нашого недавнього минулого і справедливо має одне з перших місць в історії новітньої української літератури. Тонкий художник слова, він був палким та щирим борцем за права народу та його світле майбутнє". Цінна збірка листування письменника має ще збагатитися. Горький обіцяв передати Чернігівському держмузеєві листи Коцюбинського до нього.

Добре устатковано побутовий куток письменника — тут робочий стіл з каламарем, книжки, стилець та ріжні речі. І нарешті куток жалоби: фотографічні знімки похоронного походу, знімок могили письменника в оточенні родичів та учасників похорону (серед них можна пізнати В. Блакитного); маса листів з телеграм з висловленням співчуття з усіх кінців України, Росії та з-за кордону.

Тисячі людей відвідали виставу за моменту її відкриття. Ця вистава — справді невичерпне джерело для того, хто хоче вивчити особу, оточення та творчість великого письменника.

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА В ПОЛЬЩІ І УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

Економічний стан в Польщі наслідком лихих урожаїв не ві шуює ніякої поправки. Сьогодні зима буде дуже тяжка. Уряд вже тепер завів деякі обмеження в випливанні булок і приступив до вироблення апровізаційного пляну. Наслідком нестачі ринків збуту ситуація промислу в Польщі з кожним днем стає трудніша. Останні часи можна помітити, що власники позбуваються акцій. Білізе торговельного руху з акордонно в місяці серпні виказав пасивне сальдо в сумі 62,444,000 зол., бо протягом місяця привезено краму за кордону за 258,774,000, а натомість вивезено за 196,333,000 зол., отже Польща збідніла на суму 62,000,000 золотом одного місяця.

Це економічне положення в Польщі відбивається в першій мірі на українському населенні. Всі елементарні нещастья протягом біжучого року стрінули саме населення західно-українських земель, та проте все населення не звільнено від надміру податків, ані воно не одержало від уряду ніякої помочі для поправки свого положення. Голодну зиму відчує українське населення як найбільше.

ЗНЕСЕННЯ КАРИ СМЕРТІ В МЕКЛЕНБУРГІ.

Німецька преса доносить, що мекленбургський уряд ухвалив знести кару смерті на просторі Мекленбург-Шверін. Ухвала увійшла в життя цим, що уряд не затверджує присудів смерті.

ДЕНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ У РУМУНІІ.

Про систематичну денационалізацію Українців у боярській Румунії наші читачі знають давно. Відомо також, що під час недавнього перепису людности румунська влада вдавалася до найлукавіших заходів, аби тільки "скасувати" Українців та створити потрібну боювосту демографію пісявоєної "Романія Марє" ("великої Румунії"). Тоді Українців записували як Росіян, Болгарів, то-що, бо така була інструкція з Бухарешту.

Виявляється проте, що влада боярство, прагнучи спекулювати мільйонами Українців, як таких, ладне навіть визнати їх за Румунів. Отож паризький тижневик "Ле Крі де Пель" відзначає й таку "теорію" бухарештських владарів, що має "обгрунтувати" денационалізацію всіх наменьшостей у Румунії: всі вони, мовляв, Румуні, що їх згодом українізовано, русифіковано, малярізовано, то-що...

Той самий журнал нагадує, що проти цієї оригінальної теорії давно виступив у румунському парламенті один із депутатів, який, між иншим, заявив:

"Українці живуть у Буковині та в північній Бесарабії, як автономна нація, з 10-го століття. Мова цього народу, що похо-

дить з української нації, яка має 40 мільйонів душ, стала літературною мовою з 18-го століття. Взввши на увагу, що буковинські Українці ніколи не говорили іншою мовою, до них не можна застосувати артикул 8 шкільного закону з 24-го липня 1924 р., за яким Українці на Буковині є українізовані Румуні".

Тим часом, як видно з дальшої частини тієї промови, з 1919 р. скасовано викладання по школах українською мовою, замість якої заведено румунську, дарма-що діти її не розуміють, (навіть "закон божий" викладають їм по румунському). Численні протести ні до чого не привели.

Майже одночасно боярську теорію спростував один із сенаторів, навівши свідчення ріжних учених. До того-ж сенатор, навів цікаві приклади денационалізації Українців по-за шкільним цинтвом. Це славнозвісна боярська колонізація.

Роздавши селянам по 4 гектари землі, румунський уряд подбав про те, щоб українським селянам дали що-найбільше по одному. Решту приділено румунським "колоністам", що мають, як і в Польщі, виконати завдання денационалізації цілих українських країв.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПІДСУМКИ ШКІЛЬНОГО ПЕРЕПІСУ.

Рада Народних Комісарів заслухала доповідь центрального статистичного управління УССР про попередні підсумки шкільного перепису установ народівти, проведеного в грудні 1927 року.

За даними перепису на 15 грудня 1927 року на Україні було 19,416 шкіл соціального виховання з загальним числом учнів 2,383,000, та вчителів — 67,204. Шкіл професійної освіти на цей же час було 1,257 з 172,700 учнів та 19,250 учителів.

Шкільна сітка в місті і на селі збільшується однаковим темпом. Коли по містах число шкіл збільшується швидше, то в той же час на селі збільшується число учнів та вчителів.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕСУВНОЇ ОПЕРИ.

Як відомо в цьому році Народний Комісаріят Освіти ухвалив організувати українську пересувну оперу, що обслуговувала-б усі округи України і зокрема Донбас. Підготовчу роботу в цій справі вже майже закінчено.

За пляном пересувна опера працюватиме протягом 9 місяців. Дирекція намітила такий репертуар: "Тарас Бульба", "Казки Гофмана", "Князь Ігор", "Фауст", "Севільський Цирю-

лік". Можливо підуть "Самійло Кішка" та "Казка про царя Салтана". З балетів підуть: "Лебедине озеро" та "Червоний Мак".

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАРИХ СЕЛЯН.

Виконуючи постанову ювілейної сесії Ц.В.К. С.Р.С.Р. колєгії Народного Комісаріят Соціального Забезпечення розглянула питання про забезпечення старих селян.

Матеріальна забезпеченість кожного старого селянина визначатиметься за кількістю зайнятої землі, за забезпеченням господарства робочою худобою та на яку суму господарство звільнене від сільсько-господарського податку.

Забезпечуватимуть селян з порядку пенсіонування і в порядку утримання селян у будинках соціального забезпечення. Старих селян мають доглядати до інвалідів другої групи, себ-то норма пенсії встановлюється 6 карбованців на місяць. Забезпечення повинно розпочатися з 1928-1929 р., але, звважаючи на економічний стан республіки, колєгії Наркомздорвля ухвалила взяти наступного року на забезпечення лише селян 75 та більше років. На забезпечення старих селян наступного року йтиме коштом республіканського бюджету та дотації з союзного бюджету.

"УКР. РОБ. ВІСТІ" -- В МАСІ!

ЗНИЖКА В ЛИСТОПАДІ ВСІМ НОВИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ.

Ми повинні свої газети зробити масовими! Ми повинні подвоїти число їх передплатників в місяці листопаді! Тисячі українських робітників повинні стати передплатниками-читачами "Українських Робітничих Вістей". Кожний старий передплатник повинен придбати в листопаді "Українським Робітничим Вістям" нового передплатника.

Щоб полекшити працю тим, які приєднують "Українським Робітничим Вістям" нових передплатників; щоб дати змогу читати й освідомлятися тим українським робітникам, які ще не читають "Українських Робітничих Вістей" — Видавничє Товариство знизило на місяць листопада передплату на "Укр. Роб. Вісти" для всіх нових щорічних передплатників з \$4.00 на \$3.00.

За \$3.00 "Українські Робітничі Вісти" приходитимуть Вам три рази на тиждень через цілий рік! Памятайте про це, другим переказуйте — що від 1-го до 30-го листопада "Укр. Роб. Вісти" коштуватимуть для нових передплатників лише \$3.00 на рік. (Для піврічних передплатників знижки нема, тому передплачуєте зразу на цілий рік.)

ПРЕМІІ В КНИЖКАХ ДЛЯ ТИХ СТАРИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ЩО ВІДНОВЛЯТЬ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТІ".

Даючи знижку всім новим щорічним передплатникам, Видавничє Товариство визначило ціни премій в книжках всім тим старим передплатникам, які відновлять свою передплату на "Укр. Роб. Вісти" в місяці листопаді!

Кожний старий передплатник, що відновить в місяці листопаді передплату на "Українські Робітничі Вісти" в сумі \$4.00, дістане в премії книжок за одного долара.

Хто відновить свою передплату на півроку в сумі \$2.00, той дістане в премії книжок на суму 50 центів.

Премії дається тільки для тих старих передплатників, що відновлять передплату на салдуочих рік і тільки з тих книжок, які проголошені в цій списі.

Календарів для премії є ограничене число, тому їх дістануть тільки ті сотки нових передплатників, що поспішать з відновленням передплати перш. Спішіть, а дістанете цікавий Календар-збірник за 1928 рік, який залишиться Вам на завждя цінною й незамінною книжкою.

ПРЕМІІ В КНИЖКАХ:

Звідні філософії (в опрвлі) ..	\$1.00	Про сут і причини туберкулози ..	.10
Звідні філософії (неоправлені) ..	.75	В кітях благо ора (поезії) ..	.10
Проблеми пролетарської диктатури ..	.50	Козаччина ..	.10
Фізіка нації і національної незалежності ..	.35	Людське суспільство в передісторичному розвитку ..	.10
Фабричні розговори про економію ..	.25	Хто такі комуністи і чого вони хочуть ..	.05
3 життя першого чоловіка ..	.25	Церква і радянська влада ..	.05
і сучасних дикунів ..	.25	Межи людиною а машиною ..	.05
Роскази про сили природи, ..	.20	Нова політика Соціальної Росії ..	.05
часть I ..	.20	Фармер і робітник ..	.05
Що таке весвітній союз робітників ..	.20	НОВІ КНИЖКИ:	
Земля обітована ..	.20	Календар на 1928 р. (обмежена кількість) ..	\$1.00
Наймана праця й капітал ..	.20	Любов до життя ..	.25
Маркс і Енгельс про диктатуру пролетаріату ..	.20	Іван Франко ..	.25
Марксизм і дарвінізм ..	.20	ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:	
Заробітня плата й зиск ..	.15	Юда (в опрвлі) драма на 5 дів ..	.75
Розмова про фізику ..	.15	Перед бурєю ..	.35
Основні засади комунізму ..	.15	Ми і вони (драма в 2 діях) ..	.35
Введення в національну економію ..	.15	Терорист Куч (драма в 4 діях) ..	.25
Роскази про сили природи, ..	.15	Зрідник (драма в 3 діях) ..	.25
часть II ..	.15	Мандрівник (ексїз в 1 дії) ..	.25
Радянське будівництво ..	.10	Базар (драма в 4 діях) ..	.25
Сучасне становище сільського господарства на Україні ..	.10	Лев свїтї (драма в 4 діях) ..	.25
Хто такі комуністи і Причта про воду ..	.10	Нежданний гість (драмат. етюд в 1 дії) ..	.10
Революційні пісні ..	.10	НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ:	
Як Галічан втягнули в контрреволюцію ..	.10	Скупар ..	.25
Наука й горілочний дурман ..	.10	Найт ..	.25
Україна як об'єкт міжнародної контрреволюції ..	.10	На перелазі ..	.25
		Час дитини ..	.25
		Тарас Бульба ..	.25
		Одної ночі ..	.25
		Радотий Фармера ..	.25
		Крик землі ..	.25

Товариші!

ВИРІВНУЙТЕ в листопаді заеглу передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

ВІДНОВЛЯЙТЕ в листопаді передплату на "Укр. Роб. Вісти" на салдуочий рік!

ПРИЄДНУЙТЕ в листопаді "Укр. Роб. Вістям" нових передплатників!

ПОДВОЙТЕ ряди читачів і читачок своєї робітничо-фармерської преси!

ГОТУЙТЕСЯ до листопадового кампанії негайно!

ПРАЦЮЙТЕ ширю для своєї преси в місяці листопаді!

ГОЛОСИТЬ клич: "Українські Робітничі Вісти" — в масі!

Українська робітничая книжка повинна бути в кожній хаві!

СПАДЩИНА КОЦЮБІНСЬКОГО В ЧЕРНИГОВІ.

В день 15 річниці смерті М. Коцюбинського при Чернігівському держмузеї відкрито велику виставу, присвячену пам'яті письменника.

На виставі показано більшість оригінальних рукописів творів Коцюбинського. Тут і ранні його твори — "Андрій Соловейко", "Дядько та тітка", "На віру", вірші ранньої доби, переклади. Далі йдуть рукописи, найкращих творів Коцюбинського "Фата Моргана", "Персона грата", "Сміх", "Він їде", "Подарунок на іменини", "На камені", "Сон", "Коці не винні", "Тіні забутих предків", "На острові". Поруч показано і ріжні матеріали-чорнові рукописи, записні книжки, в які письменник записував нотатки та спостереження. Всі ці матеріали показують, як старанно вивчав письменник життя, що його оточувало, раніш ніж перетворити це життя в художні образи. Особливо яскраво це можна побачити на матеріялах, які використував Коцюбинський, коли писав свою славнозвісну "Фата Моргана", що найкращу літературну картину селянської революції на Україні. Серед цих матеріалів численні кор-

спонденті районних земських статистиків, в яких вони пишуть про злидні та про настрій селян. Тут і судові справи — вирокі над учасниками аграрного руху, які набули на Чернігівщині величозного розміру, справа про захоплення селянами с. Локістого до громадських рук економії, справа про так звану "Виховістську трагедію", криваву розправу куркулів над революційними елементами села, що з виключною силою виображене в останніх сторінках "Фата Моргана". Всі ці матеріали Коцюбинський пильно вивчав і це дало таку глибоку переконливість та життєву правдивість його творам.

Дуже повно репрезентовано на виставі листування Коцюбинського з найвидатнішими сучасними йому письменниками та громадськими діячами. Є листи Івана Франка, Лесі Українки, Винниченка, Олеси Грушевського, Гринченка, Самійленка. Є також листи і російських письменників — Горького, Короленка та инш. Листи Горького характеризують виключно приязні взаємини, які були поміж ним та Коцюбинським.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

— Я йду на північ, так далеко на північ, як тільки зможу дістатись, — відповів мурич. — Оце лиш сім місяців, як я виїшов з в'язниці на півдні. Я відсидів п'ятнадцять років з часу, як мені минуло двадцять три. Я зібрав досить бавовни, збудував досить шляхів і нарізав досить цукрової тростини, щоб загатити всю цю ріку.

— А за що вони тебе гноїли в тюрмі? — промигив я.

— Я нічого такого не зробив. Інший Негр порізав мене бритвою, ну, я порізав його назад, а вони мене вліпили п'ять років. Той Негр навіть не сконав. Я відсидів своє, а як залишилося ще з півроку до строку, вони мене найняли до одного багатого дядька на роботу. Він мене так залуцвав у борги, що я працював десять років задурно. Що-разу, як він давав мені пару "оверолс", він рахував мені за це не знати скільки й казав, що я маю це відробити. Я спитав його коли-ж я буду вільний, і він ка-

зав, що лічуче!) мене, як я з ним про це балакатиму. Кожний Негр у Джорджії може заробити долара, як видасть Негра-втікача. Я це знав, але все таки відважився — і раз утік на сплаві річкою. В мене був старий будьог, але нічого більше не залишилось, як кинути його. Я плавав, як негритинська дитина на тому сплаві, та й тепер я плачу, як згадаю за собаку. Бідний старий Мойсей, він геть обдер собі вуха, бігаючи агору і вниз берегом і гавкаючи за мною! Я довго плав річкою, а потім зустрів Негра й виплескав йому свої бовлі, а він хотів мене видати за доларе. Буль певний, що більше я вже не зроблю цього, чи то буде Негр, чи не Негр. Тепер і Негрові не можна вірити. Я добився до Мемфісу, дістав роботу й проробив два місяці, і кого-б, ти думаєш, я зустрів там одного дядя, як не агента, що продавав продукти мого старого хазяїна з Джорджії! Він сказав: "Негр, як твій хазяїн тебе спіймає, то він напевно повісить тебе й дасть крукам трохи чорного м'яса. Ти краще забирайся далі". Я злякався, аж зоблід, і звичайно, забрався звідти. Я дійшов до Кентокі й дістав працю в Бовлінг Грінні. Там я пробув чотири місяці, і чоловік, що для нього я робив, впадовав мене, і я ходив до школи разом з купою малих дітей аж три місяці. Вони всі сміялися з мене, великого Негра, що

бігає разом з дітьми, але я таки навчився де-що читати. А тоді, кого-ж я зустрів, як не знов того торговця, і він спробував мене спокусити, щоб з ним напився. Тоді він мені признався, що йому обіцяно двіста доларів, як він мене спіймає й приведе, бо я хороший роботящий Негр. Я злякався й утік звідти й не скажу вже тепер нікому нікому й ніде. Я просто йду собі та йду далі. Негр сказав мені в Девенпорті, що звідси мене ніхто не може забрати назад, хіба що губернатор на це дозволить, але я знаю краще, бо знаю свого старого хазяїна. Він готов вбити Негра, як убив би змію. Я знаю, я бачив, як він це робив. Один Негр турбував його, і він його застріляв, і він сказав мені: "Забери цього Негра звідти". І я забрав. Він-то, напевно, шікує за мною, бо я все робив йому в хаті й возив його до церкви що-неділі. Я кажу, що піду на північ, і я вже й залиштимусь на півночі також.

— Отже, ти відробив п'ятнадцять років за п'ятирічний вирок?

— Хоч закладайся, і я ще й повернутись назад не могу. Хай собі говорять, що хочуть, за південь, але північ досить добра для мене. Фарби покинули небо. Виспали зорі. Місяць відполірував ріку золотом.

Я дивився на Негра, що мовчазно втлюп очі в воду. Його обличчя майже зливалось з нічю, але жовтиво-білі очі виділялися.

— Диявольського життя ти зазнав, га, старий хлопче — мовив я.

— Та вже так. Негрові ніколи не щастить — ніде, ніяк ніколи.

— Але-ж ти чув за Букера Т. Вашингтона?) чи-ж ні?

— Так, білий хлопче, я чув за Джорджа й Букера — за обох. Але це й усе, що я знаю про них. Я лише могу трохи почитати в букварі — це й усе.

Пізно вночі я розповідав по-дитячи найновіму втікачеві про обох Вашингтонів і про Туссена Ль'Увертюр, звільнителя Негрів, що його зрадив інтриган Наполеон.

Коли пришло ранішнє сонце, ми розійшли після того, як випили кави з булочками в якомусь зловісному ресторані.

Я подався до Чикаго, а Негр — до Мінеаполісу.

— Я не забуду тебе, білий хлопче.

— Не забуду і я. Бувай.

(Далі буде.)

!) Американський Негр, поет, що здобув великої освіти й популярности; нічого спільного з ватажком війни за незалежність Злучених Держав, Джорджем Вашингтоном, він не мав.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оновідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокі число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

